

בס"ד

רבנו נחמן

מברסלב

רחוקים

פירושים על פרשת השבוע

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "ויחי"

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה

(מ"ז, כ"ח)

ומבאר בדברי רבותינו ו"ל במדרש רבה ובפרט בזהר הקדוש בפרשה זאת שאותן שבע עשרה שנה היו עקר ימי חייו שחי בשמחה ונחת כמו שכתוב שם בזהר הקדוש. ולכאורה תמוה הדבר שכתובה יושב בארץ ישראל לא יושב בשלוח, ובארץ מצרים שהיא מקום טמא שאז התחיל גלות מצרים שמררו את חייהם שם דיקא יושב בשלוח. אך כל זה הוא ענין ששון ושמחה ישנו וכו', שעקר שלמות השמחה בו יתברך שזה עקר החיות, הוא כשמתגברין לחטף את היגון ואנחה להפכו לשמחה, שזהו עקר הברור מהיכלי התמורות, שהוא על-ידי שמחה. והעקר על-ידי שמחליפין ומתפכין היגון ואנחה לשמחה. וכלל הדבר כי כל עבודת האבות היא לגלות ולהודיע אלקותו בעולם שרק בשביל זה בא האדם לעולם וזה כל השמחה והחיות...

וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל שעקרום הוא גלות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שעקר הגלות הוא העצבות, כי מחמת חטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על-כך בהכרח להיות בגלות עד שבכח הצדיקים הגדולים יבררו על-ידי זה דיקא מהיכלי התמורות. ועקר הברור על-ידי השמחה, על-ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים, שעל-ידי זה דיקא היו יכולים להתקיים במצרים, כמו שכתוב כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו'. כי יוסף הוא בחינת התלהבות השמחה, עד שהכרח גם יעקב אבינו ובניו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו בלם למצרים, ושם דיקא חי יעקב בשמחה ושלוח, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על-ידי זה דיקא, על-ידי שיורדין הצדיקים לעמקי עמקי היכלי התמורות שהם בחינת מצרים וכל הגליות שנקראים על שם מצרים כמובא, ומבררים הקדשה משם דיקא, והכל על-ידי שבכחם הגדול מתפכין היגון ואנחה

לשמחה, שזה עקר בחינת הברור מהיכלי התמורות. כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף הכל חס ושלום עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המתפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תמלא און משמע. אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל והם ממירין ומחליפין לטובה עד שמתפכין היגון ואנחה לשמחה (קפח):

וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי-אלה

(מ"ח, ה')

ששאל: "מי אלה" — שאינם ראויים לברכה, כי ראה רשעים גדולים שיצאו מהם. והשיב לו יוסף: בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה. ואיתא בספרים שהשיב לו: שבוה בעצמו שאתה רואה יש שם גם-כן ניצוצות קדושים, שבשביל זה ראויים לברכה, שזה היה עקר הוכוח בין יעקב ליוסף, כי בענין זה של אומרה, ללמד זכות על הכל, יש בזה כמה בחינות בין הצדיקים, כי הוא עבודה גדולה, כמו שמצינו שאפלו גדולי הצדיקים לפעמים לא ידעו ללמד זכות בראוי, והקפיד ה' יתברך עליהם, כמו שמצינו בישעיה והושע וכו'. ועל-כן גם יעקב אבינו קדם הסתלקותו, מחמת שראה גדל הרשעות של הרשעים שיצאו מאפריים ומנשה, על-כן גם הוא תש בחו, עד שלא ידע ללמד עליהם זכות ולברכם, על-כן שאל: מי אלה — שאינם ראויים לברכה. עד שהשיב לו יוסף: בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה. שהראה לו שגם בזה בעצמו נמצא זכות, שינע ומצא נקודות טובות גם בהרשעים שיצאו מהם. ועל-כן תכף נתרצה יעקב ואמר: קחם נא אלי ואברכם... (קפט):

וידנו לרב

(מ"ח, ט"ז)

דגים אין צריכים שחיטה, כי אין העין שולטת בהם, כי הם נעלמים מן העין. כי מנחים בתוך המים תמיד והמים מכסה עליהם מן העין רעה של השבעים אמות, על-כן אין צריכין שחיטה, כי

עקר השחיטה להכניע שבעים אמות. ועל-כן דגים הם בבחינת שמירת הברית, כי הצדיקים משולים לדגים (כמו שכתב רבנו בכמה מקומות). ועל-כן יוסף שזכה לשמירת הברית נתברך ורעו בברכת דגים, כמו שכתוב (בראשית מח, טו): וידגו לרב וכו', שיהיו משולים לדגים: מה דגים המים מכסה עליהם ואין עין רעה שולטת בהם, כך ורעו של יוסף וכו' (ברכות נה:).

כי עין רעה הוא בחינת פגם הברית, בחינת רע הכולל של שבעים אמות, שמשם בא ההזק שגזוקין מעין רעה, כמו שאמרו בבלעם הרשע שהיה לו עין רעה, בבחינת (במדבר כד ג, טו): שתם העין, כי היה משקע ברע הכולל של שבעים אמות, כמו שכתוב (שם כב, ל): ההסכן הספנתני, כמו שכתב רבנו שם (בסימן לו). ועל-כן בכל מה דאסתכל אתלטיא (זהר נח סח:), כי משם באים כל הקללות חס ושלום, כמו שכתוב: ראה נתתי לפניך כו'.

ועל-כן יוסף שזכה להכניע לגמרי רע הכולל, על-כן אין עין הרע שולטת בו, כי אין שליטה לעין הרע ביוסף, כמו שכתוב (בראשית מט, כב): בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, שדרשו רבותינו ז"ל מזה שאין עין הרע שולטת בו. והטעם מבאר במקרא זה, על-ידי שזכה לשמירת הברית בחינת 'בן פרת' (כמו שכתב רבנו שם). ועל-כן זכה שורעו יהיו משולים לדגים שאינם באים לאויר העולם בחייהם כלל. ואין עין הרע, בחינת שבעים אמות, שולטת בהם, כי אין אחיזה לבחינת רע הכולל בחיות הדגים. כמו כן אין עין הרע שולט בזרעו של יוסף.

ועל-כן דגים אין טעונין שחיטה, כי חיות הדגים היא בבחינת עינא פקיהא, בחינת עינא חד דרחמי, שזה בחינת עלמא דאתי, שהוא הפך שבעים אמות שעקר אחיותם בעולם הזה. ועל-כן המים מכסים עליהם בבחינת עלמא דאתי ועולם הבא, שנאמר בו (ישעיה יא): ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, כי המים שהם בחינת דעת, מכסים ומצילים מעין הרע של שבעים אמות השולט בעולם הזה. ולעתיד לבוא תמלא כל הארץ דעה ולא יהיה שום שליטה לשבעים אמות, כי אין להם שליטה אלא בבחינת עולם הזה ... (קצ):

ויקרא יעקב אל-בניו

(מ"ט, א')

ואמרו רבותינו ז"ל שיעקב אבינו בקש לגלות את הקץ ונסתלקה הימנו שכינה אמר שמא יש

ביניכם פסול כשם וכו', מיד פתחו כלם ואמרו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד. ואז התחיל לדבר דברים אחרים וקנטר את השבטים ראובן ושמעון וכו', הינו כי יעקב טעה שבתחלה סבר שפבר הגיע העת לגלות להם הקץ ונסתלקה הימנו שכינה ועל-כן סבר שיש בהם איזה פסול כנ"ל, כיון שאמרו שמע ישראל וכו' וראה שכל העדה כלם קדושים ואף-על-פי-כן נסתלקה ממנו שכינה על שבקש לגלות את הקץ שאז הבין מיד שאי אפשר לדחק את השעה בשום דבר ובפרט בענין הקץ האחרון לשוב לארץ ישראל ושתהיה גאלה שלמה שאין אחריה גלות שזה נעלם מכל הצדיקים הגדולים ואפלו הצדיקים היודעים בזה קצת אסור לגלות כי לבה לפומה לא גלי, ואז הבין גדל הפגם של הדוחק את השעה אפלו צדיקים גדולים.

ועל-כן אז התחיל לקנטר את השלשה שבטים על פגמיהם ועקר הפגם שלהם היה בענין דוחק את השעה בחינת פחו כמים אל תותר, הינו שהלך בחפזון ובהלה גדולה ובלבל יצועי אביו ועקר הפגם היה בבחינת דוחק את השעה בחינת פחו כמים כי ראובן היה בודאי צדיק גדול וכמו שאמרו רבותינו ז"ל כל האומר ראובן הטא אינו אלא טועה, רק שהפגם שלו היה שקנא קנאת אמו כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכאמת גם זה היה פגם גדול, ועקר הפגם בבחינת דוחק את השעה.

ובזה פוגמים גם עתה צדיקים וכשרים וכמו ששמעתי והבנתי מפיו הקדוש זכר צדיק לברכה שאמר שזה יצר הרע גדול אצל כמה בני אדם ובפרט הגדולים במעלה שבשביל דבר אחד שנדמה להם שהוא מצוה הם מפקירים הכל ובאים על-ידי זה לידי קלקולים רבים ובפרט כשבאים על-ידי זה לידי מחלקת. וכשתעין בכל המעשיות שהיה בין הצדיקים בכל דור ודור הכל היה בבחינה זאת שהפעל דבר הטעה אותם כאלו שכנגדו פוגם הרבה ומצוה למסר נפש לרדפו וכו', וכאמת שגו בזה מאד כי על-ידי המחלקת והכעס אי אפשר לתקן בשום אופן רק צריכין להתישב הרבה איך להתנהג בזה, והעקר לבקש מה' יתברך שינחהו בדרך האמת ולהתישב עצמו הרבה אם יש לו כח לרדפו, ואולי בונתו של השני לשמים רק שאי אפשר להבין דבריו, וגם אמרו עליו הרבה שקרים וכזבים בחינת אשר לא גזלתי או אשיב. ויש בזה הרבה לדבר.

וזה היה בחינת הפגם של ראובן שכוננתו בודאי לשמים כי קנא קנאת אמו, אף-על-פי-כן פגם בזה מאד עד שאבד על-ידי זה הפהנה והמלכות,

וכל הפגם הזה בבחינת דוחק את השעה בחינת פחו כמים אל תותר וכו':
ובפרט שמעון ולוי פגמו בזה הרבה יותר, כי מכרו את יוסף שהכל היה בבחינה הנ"ל שדחקו את השעה, וסברו שיתקנו העולם על-ידי מכירת יוסף כי ראו שמביא את דבתם רעה אל אביהם וראו שיצאו ממנו ירבעם ואחאב, על-כן לפי דעתם רצו להרגו וכוננתם היה בשביל תקון העולם שלא יצא ממנו ירבעם ואחאב וכן שארי סברות של טעות שהיה להם בזה, כי בודאי היו צדיקים גדולים אף שגו הרבה ועקר הפגם היה בבחינת דוחק השעה כנ"ל. וזהו שקנטרם שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם, כלי חמס דיקא בחינת חמס וגזל שזה היה הפגם שלהם כי הדוחק את השעה אפלו אם הוא צדיק הוא בחינת גזלן וחמסן (קצא):

האספו ואגידה לכם ... הקבצו

(מ"ט, א'–ב')

ואמרו רבותינו ז"ל ומובא בפרוש רש"י, שבקש לגלות את קץ הגאולה ונסתלקה הימנו שכינה וכו', והתחיל לדבר דברים אחרים. ובודאי מה שדבר אחר כך היה מעין זה, שהעלים והסתיר בתוך דבריו סוד הקץ (וכמו שכתוב בזהר הקדוש על פסוק זה, עין שם בדרף רלד: גלי וסתים וכו'), הינו כי יעקב ראה מפתו שלמה וכלם צדיקים גמורים, סבר שבקר יוכל לגלות קץ הגאולה. אבל השכינה נסתלקה הימנו, כי קץ הגאולה הוא קץ הפלאות וסתום מעין כל, ואי אפשר לגלותו ולקרבו כי אם על-ידי קבוץ הרחוקים דיקא, כי העקר המעלה הוא בשנתוסף אל הקבוץ הקדוש נפש חדש שהיה מתחלה רחוק כמו שהיה רחוק, ועכשו קרבוהו לעבודתו יתברך שיתוסף ויהיה נעשה שכן אל הקבוץ הקדוש, זהו עקר שעשועיו יתברך, כמבאר בזהר הקדוש ובפרט בדברינו שזהו עקר גדלתו יתברך ...

וזהו שאמר אחר כך: "הקבצו ושמעו בני יעקב" וכו', ובתחלה אמר "האספו", והחלוק בין אספה לקבוץ הוא, כי אספה נאמר על אספת הקהל שאינם רחוקים מאד זה מזה, כמו: אספה לי שבעים איש מזקני ישראל וכו', וכן: לך ואספת את זקני ישראל וכו'. אבל שם קבוץ נאמר על קבוץ הרחוקים מאד מאד בקצה הארץ וכו', כמו שכתוב: אם יהיה נדחה בקצה השמים משם יקבצך ה' ילקיך וכו', וכן: מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו.
ועל-כן בתחלה אמר יעקב לשון 'אספה' — האספו

ואגידה לכם וכו', שסבר שעל-ידי האספה לבד של בניו הקדושים שכלם צדיקים, על-ידי זה יוכל לגלות ולקרוב קץ הגאולה. אבל השכינה נסתלקה הימנו, ואז הבין שאי אפשר להביא הגאולה על-ידי בחינת אספה לבד, דהינו שיאסף הצדיקים לבד, כי ה' יתברך חושב לבל ידח ממנו נדח, וכל עובב הגאולה ואריכת הגלות הוא מחמת רבוי רחמנותו על כל הרחוקים והנדחים מאד, שצריכין להתממה ולחכות עד שישמעו הרחוקים ויבואו ויתוספו על הקבוץ הקדוש של ישראל וכו'. וזהו שאמר אחר כך לשון 'קבוץ' — הקבצו ושמעו וכו', שאמר: עתה אני מבין שעקר הגאולה תלויה על-ידי בחינת הקבצו וכו', דהינו על-ידי שיקבצו הרחוקים מאד הנקראים נדחים, בחינת: מקבץ נדחי ישראל, בחינת: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים וכו' והנדהים וכו', על-ידי זה דיקא יתגדל ויתרבה הקבוץ הקדוש בתוספות שכנים הרבה שהיו מתחלה רחוקים, שעל-ידי זה יבמרו רחמיו יתברך ויחיש לגאלנו.

וזהו: הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם. כי יעקב בחינת קטנות, בחינת עבור (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן כא, ח), ואז עקר המלחמה, שזהו בחינת: וידו אחזת בעקב עשו, שהיה לוחם עמו מבטנו, וכן עם שרו, כמו שכתוב: ויתר יעקב לבדו ויאבק איש עמו וכו'. הינו בחינת הרחוקים מאד שהם בבחינת קטנות, הם נקראים בחינת בני יעקב, ואותם צריכים לקבץ כל אחד ואחד ממקום שהוא, בחינת: "הקבצו ושמעו בני יעקב" — שישמעו אל דברי תורתו הקדושה וישובו אל ה'. וזהו: ושמעו אל ישראל אביכם" — כי אחר כך בשיתקבצו וישמעו ויתקרבו אל האמת, אז נקראים בחינת ישראל, שנקרא על שם נצחון המלחמה בשנצח את שרו של עשו, שאז נאמר: לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל. ועל-ידי זה יהיה עקר הגאולה, על-ידי שיצטרפו נפשות ישראל שהם בחינת צרופי אותיות התורה בצרופים רבים עד אין קץ וכו', שזהו בחינת ישראל, שמרמו על כלליות ששים רבוא אותיות התורה, שהם בחינת ששים רבוא נפשות ישראל, כמובא בכל ספרי קדש שישראל הוא ראשי תבות יש ששים רבוא אותיות לתורה, והבן היטב (קצב):

שמעון ולוי אחים כלי חמס

מכרתיהם (מ"ט, ה')

בענין הפגם של הדוחק את השעה, בזה נכשלים הרבה בני-אדם גדולים וקטנים, עד שגזע הפגם

לפעמים גם בצדיקים גדולים ונוראים, בבחינת "כי העשק יהולל חכם וכו'". וזה היה הפגם של ראובן, שקנא קנאת אמו וחלל יצועי אביו, אף שבודאי היה צדיק גדול וכונתו לשמים, וכמו שאמרו רז"ל, אף-על-פי-כן היה פגם גדול, ונאמר על זה: "פחו כמים אל תותר", פחו דיקא; וכן הפגם של שמעון ולוי במכירת יוסף, ונאמר על זה: "כלי חמס מכרתיהם", כי זו הבחינה של דוחק את השעיה הוא בחינת חמס וגזל, אפלו אם פוגם בזה צדיק גדול מאד. ובאמת יש בזה יצר הרע גדול אצל כמה בני-אדם, ולפעמים אף אצל הגדול במעלה, שבשביל דבר אחד שנדמה להם שהוא מצוה, הם מפקירים הכל ובאים על-ידי-זה לידי קלקולים רבים, ובפרט בשבאים על-ידי-זה לידי מחלקת. וכשתעזו בכל המעשיות והמחלקת שהיה בין הצדיקים והגדולים בכל דור ודור, הכל היה בבחינה זאת, שהבעל-דבר הטעה אותם כאילו שכנגדם פוגם הרבה, ומצוה למסר נפשם בשביל להדפם ולרדפם וכו'. ובאמת שגו בזה מאד, כי על-ידי מחלקת וכעם אי אפשר לתקן בשום אופן, רק צריכין להתישב הרבה איד להתנהג בענין כזה, והעקר, לבקש מהשם יתברך שינחהו בדרך אמת, ולהתישב עצמו הרבה אם יש לו כח לרדפו, ואם חיוב מצוה זאת חל עליו דיקא, כי מצוה כזאת אולי טוב יותר שתתקיים על-ידי אחרים. בפרט אולי כונת שכנגדו גם-כן לשמים, רק שאי אפשר להבין דבריו, וגם אמרו עליו הרבה שקרים וכזבים, בחינת "אשר לא גזלתי אזו אשיב". ויש בזה עוד הרבה לדבר, באשר יבין המשכיל בעצמו (קצנ):

בסדרם אל תבא נפשי

(מ"ט, ו)

וזה שהוכיח את שמעון ולוי: בסדרם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי, ופרשו חכמינו ז"ל שנקאמר על הקבוץ של מעשה 'זמרי' ועל הקהל של מחלקת 'קרח' וכו', שכל זה הוא ההפך מכל הנ"ל, שעל-ידי זה עבוב הגאולה. כי כל התקון הנ"ל נמשך על-ידי הצדיק הבעל כח הגדול שיכול להתפלל תפלה בבחינת דין, כמו פינחס בעת שקנא על מעשה זמרי, כמו שמבאר שם בהתורה ח' (לקוטי מוהר"ן תנ"א), נמצא שמעשה זמרי הוא ההפך מתקון הנ"ל.

וכן מחלקת קרח שרצה להקהיל את עדת ישראל לחלק על משה, לעקר את התורה חס ושלום, ובאמת קלקל הרבה לדורות. כי כל המחלקת שבכל דור ודור על צדיקי אמת והנלוים אליהם,

יש בהם ניצוצי קרח דתן ואבירם, כמוכא. כי את זה לעמת זה, כי הסמרא אחרא מתגרה בהצדיק הבעל כח הנ"ל שיכול לקבץ הרחוקים ולהוסיף שכנים רבים על הקבוץ הקדוש החרדים לדבר ה', המתנגעים להתפלל בכח ובכונה, שעל-ידי זה מעלה בכל פעם שעשועים נפלאים לה' יתברך וכו', אבל בחינת מחלקת קרח ועדתו מתגבר בכל דור, ומתאספים הרבה הרבה לחלק על קבוץ הקדוש, ולא די שאינם מוסיפים לקרב רחוקים לה' יתברך, אף גם אורבים וחותרים בכל כחם בתחבולות רבות לרחק הנפשות הרוצים להתקרב אל הקבוץ הקדוש להתפלל בכונה וכו'. והא בהא תליא, על-ידי מעשה זמרי מתגבר מחלקת קרח וכן להפך. כי על-ידי רבוי תאות נאוף ששכיח עתה בעונותינו הרבים, שהוא בחינת מעשה זמרי שהיה בעצת בלעם הרשע, על-ידי זה מתגבר המחלקת על הצדיק הבעל כח בחינת פינחס שלוחם עם בחינת זמרי והורג ומכניע אותו ועוקר עצת בלעם מן העולם, אבל הבעל דבר אינו מניח את מקומו, ומתגרה בכל עז להרבות מחלקת על הצדיק הזה, כדי שלא יתקרבו עוד נפשות רחוקים, שזהו בחינת מחלקת קרח. כי כל התגברות המחלקת על הצדיק אמת ותקוניו הוא על-ידי פגם הברית, פגם טפי המוח, כמו שכתוב על פסוק "אזן שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין" וכו'. (כמו שכתוב בהתורה "בהצערות" סימן ה). וכן להפך, על-ידי המחלקת על הצדיק מתגבר מעשה זמרי רחמנא לצלן, כי אין מי שיצילים משמותם וכסילותם הרבים פידוע כל זה.

ועל זה התפלל יעקב: בסדרם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי וכו', שנקאמר על מעשה זמרי ומחלקת קרח שלא יוכלו להתאסף ולהתקבץ יחד, כי באמת הקבוץ וקשר שלהם אינו קשר וקבוץ כלל, כי קשר רשעים אינו מן המנין, כמו שכתוב לענין שבנא וסיעתו שהיה גדול בתורה וב'ישראל מאד כמו שאמרו רבותינו ז"ל וחלק על חזקיה וסיעתו: לא תאמרון קשר לכל אשר יאמר העם הזה קשר וכו'.

כי עקר הקשר והקבוץ הוא בשמתקשרים הקבוץ אל מקור האחדות לה' יתברך ולתורתו ולקדשת ישראל, שהם בלא חד, כמו שכתוב בזהר הקדוש, וכמו שאומרים: אמה אחד ושמה אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. אבל כשהקבוץ הוא לחלק על דרכי התורה האמתיים ולהרחיק מהצדיק האמת שהוא קוצא דאות ד' דאחד כמו שכתוב במקום אחר ובוהר הקדוש, כי עוסק לעשות שלום ואחדות בין ישראל לאביהם

שבשמים שישובו בלם לכלל באחדותו יתברך, בודאי זה הקבוצ של החולקים אינו קבוצ וקשר כלל מאחר שרחוקים ומרחיקים בדבריהם מן האחד הפשוט יתברך שמו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: עשו שש נפשות היו לו ונקראים 'נפשות' לשון רבים, ויעקב היו לו שבעים נפש ונקראים 'נפש' בלשון יחיד, כמוכא בפרוש רש"י שם.

ואפלו אם גם החולקים עוסקים בתורה ובתפלה, אף על פי כן מאחר שחולקים על הצדיק האמת הם מרחיקים עצמן מן האחדות. כי זה ידוע שמעט התורה והתפלה של ההמון עם, אף על פי שגם זה יקר מאד אצל ה' יתברך, אבל אי אפשר שתעלה עבודתם למעלה שתכלל במקום שצריכים להכלל, כי אם בכח הצדיק אמת אשר אליהם אנו מקשרים תפלתנו ועבודתנו, שרק הם יכולים להעלות הכל למעלה מעלה. כי כל אחד יודע פגמו וחטאיו המרבים בעצמו, וכמה וכמה פגום מעט תורתו ועבודתו, בפרט התפלה שיש הרבה שברב התפלה מחשבתם טרודים בחוץ מאד, וגומרים במחשבתם כל המשא ומתן שלהם וכל עסקי חל וכו' בשעת תפלתם, עד שאינם יודעים היכן הם עומדים בתפלה, וכנראה בחוש מכמה וכמה בני אדם אפלו מאותן המכונים עצמן בשם חסידים, וכאשר הם מודים בעצמן. ואם אף על פי כן מחמת נקדה הטובה מקדשת ישראל שיש עדין בקרבם נזרק מפיהם איזה דבורים קדושים של תפלה וכו', בודאי אין בהם כח לעלות למעלה לעצם קטנותם ולרבותי הפסלת והמחשבות רעות רבות מאד מאד המסבבים אותם.

על כן כל עקר עלייתם הוא על ידי הצדיק האמת, וכמבאר מזה הרבה במקום אחר. כי הצדיק עוסק בעצם כחו להעלות גם מעט האותיות והתבות שאמרו בקצת כונה מועטת בתפלתם, וגם עוסק לעוררם ולהקיצם משנתם העצומה שיפתחו פיהם ולבם ויתגברו בכל כחם להתפלל בכונה תבות ופסוקים ומזמורים וכו' רבים ביותר בכמות ואיכות, שאיכות הכונה תהיה ביותר שאת, וכמות התבות והאותיות יהיו רבים ביותר. כי להתפלל כל התפלה בכונה זה רחוק מאד אפלו מהכשרים הגמורים היראים באמת, כי אם צדיקים גמורים הגדולים במעלה מאד, כמבאר בדברינו במקום אחר, אבל על כל פנים המקשרים להצדיק מתפללים תבות וכו' הרבה ביותר וככונה גדולה ביותר ובחיות והתלהבות והתעוררות דקדושה וכו', ועם כל זה לא היה כח

לתפלתם שתעלה למעלה כי אם בכח הצדיק האמת שמקשרים אליו, שבעצם כחו הם מתפללים בכונה מה שמתפללים, ובעצם כחו הוא מעלה תפלתם השמימה לרום גבהי מרומים, למקום הצדיק, למקור האחדות, ועל כן רק זה נקרא קשר וקבוצ הקדוש, וכל מה שזוכין שנתוסף נפש אל הקבוצ הקדוש הזה, נתרבה ונתגדל בית התפלה ... (קצור):

בסדרם אל תבא נפשי

(מ"ט, ו')

שמעון ולוי אחים כלי חמס מברתיהם. כי כשרוצין לחטף ידיעות והשגות שאינם ראויים לו זה בחינת חמס ונגזלה וחרון אף כמוכן במקום אחר. וזהו בחינת בסדרם אל תבא נפשי, בסדרם דיקא שגדמה להם שהשיגו כבר כל הסודות וההשגות עד שהעמידו על דעתם למכר את יוסף הצדיק שגדמה להם לפי דעתם שנוטה מדרך האמת. ועל כן אמר יעקב בסדרם אל תבא נפשי, כי איני רוצה סודות כאלו, וכן בקהלים של קרח וזמרי אל תחד כבדי וכו', כי הם פגמו הרבה יותר ויותר שנגמשכו אחר תאוותם, זמרי רצה לנאף וטען עם משה כמו חכם ולמדן מפלג אם תאמר זו אסורה וכו', וכל בר דעת אמתי יודע החלוק שבין כונת משה רבנו ובין זמרי, כי משה רבנו היה פרוש גדול ונשא בת יתרו על פי הדבור, וזה יצא מדעתו ורצה להתיר נאוף בפרהסיא והעז פניו כל כך למען עם משה בעזות כזה. וכן קרח שרצה בכבוד עצמו במפרסם וטען כאלו מתקנא בשביל ישראל ואמר כי כל העדה בלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'...

וזה יהודה אתה יודוך אחיך, כי ממנו יצא דוד ומשיח שהם יזכו לזה בשלמות שהם יתקנו הכל במהרה בימינו אמן. כי דוד עשה עצמו כל ימיו כעני ואביון, ואמר ואנכי תולעת ולא איש וכו', ואמר ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ונפלאות ממני וכו', וסיים יחל ישראל אל ה' מעתה ועד עולם, שזה העקר לעשות עצמו כגמל עלי אמו וכו' וליחל לישועת ה' ולהרבות בשירות ותשבחות ותפלות והודאות, כמו דוד שעסק בזה כל ימיו עד שזכה לחבר ספר תהלים שכלול מכל עשרה מיני נגינה שהם כלל השמחה בו יתברך, שזה עקר התקון שעל ידי זה תבוא הגאולה השלמה על ידי משיח שיצא מזרעו, שעקר הגאולה על ידי שמחה. ועל כן יגע מאד למצא מקום הבית המקדש ששם מקבלין אור השמחה הקדושה לשמח בו יתברך בחינת אנכי אשמח בה' בחינת כי בו ישמח לבנו וכו' (קצה):

לא יסור שבט מיהודה

(מ"ט, י')

ועל זה התנבא יעקב אבינו בשרך את יהודה, שִׁמְמוֹנו יצא מִשִׁיחַ: "לא יסור שבט מיהודה ומחַקק מִבֵּין רִגְלָיו עַד כִּי יבא שִׁילָה". מחַקק — זה בחינת הדפוס, שֶׁהַתְּנַבָּא שֶׁלֹּא יִסּוֹר שֶׁבֶט מִיְהוּדָה — זה בחינת סופר, בחינת כתיבת הספרים הקדושים של התורה, ומחַקק — זה בחינת הדפוס, שֶׁתִּתְּנֶלֶה חֲכַמַת הַדְּפוּס בְּעוֹלָם וְלֹא תִתְּבַטֵּל חֻקִּיקַת וְהַדְּפַסַת סִפְרֵי יִשְׂרָאֵל, עַד כִּי יבא שִׁילָה — דָּא מִשְׁחָ מִשִׁיחַ, כִּי עַל־יְדֵי רַבּוּי הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים, עַל־יְדֵי חֲכַמַת הַדְּפוּס לֹא תִשְׁתַּבַּח הַתּוֹרָה עַד שִׁיבּוֹא שִׁילָה — דָּא מִשְׁחָ־מִשִׁיחַ. וְזֶה "וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים אֲסֵרִי לְגִפְּן עִירָה וְכוּ' כִּבְסֵם בֵּינָן וְכוּ' חֲכִלִּי עֵינַיִם מִיָּנָן" וְכוּ', כִּי לְעֵתִיד כִּשְׁיִבּוֹא מִשִׁיחַ אֲזִי יִכְלְלוּ מִשְׁחָ וְדוֹד בְּיַחַד בְּתַכְלִית הָאֲחֵדוּת, כִּי שִׁילָה דָּא מִשְׁחָ, שֶׁהוּא מִשִׁיחַ. וְכֵן דוֹד הוּא מִשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מִשִׁיחַ אֶלְקֵי יַעֲקֹב", כִּי נִשְׁמַת מִשִׁיחַ יִהְיֶה כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם: מִמִּשְׁחָ וְדוֹד וְאֲזִי תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׂאִין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת, כִּי נִזְכָּר לְזִכְרֵי הָאֲזֵהָרוֹת שֶׁל מִשְׁחָ וְלִקְיָמָם בְּשִׁלְמוֹת עַל־יְדֵי בְּחִינַת דוֹד, כִּי שְׁנֵיהֶם, מִשְׁחָ וְדוֹד, יִכְלְלוּ בְּיַחַד. וְזֶה בְּחִינַת "עַד כִּי יבא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים", שֶׁכָּל הָעַמִּים, שֶׁהֵם הַשְּׁבַעִים אֲמוֹת, יִתְהַפְּכוּ אֶל הַקְּדוּשָׁה וְיִתְאַסְּפוּ כָּלֵם אֶל מִשְׁחָ־מִשִׁיחַ ... (קצו):

זבולן לחוף ימים ישכן

והוא לחוף אגנית וירכתו על-צידו

(מ"ט, י"ג)

כִּי צִידוֹן הוּא גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית י, יט): וַיְהִי גְּבוּל הַבְּנֵעַנִי מִצִּידוֹן וְכוּ'. וְשֵׁם בְּתַחֲלַת הַגְּבוּל בְּמָקוֹם שֶׁמִּתְחִיל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קְבוּרָה זְבוּלוֹן (כַּאֲשֶׁר זְכִיתִי לְהוֹדוֹת שֵׁם בְּעַצְמִי עַל קְבֻרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעִיר צִידוֹן. וְאָמְרוּ לִי שֵׁם שֶׁמִּשְׁשָׁם מִתְחִילִין לַחֲשֹׁב גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל). כִּי זְבוּלוֹן הוּא בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן, כִּי זְבוּלוֹן הִיָּה מְסַפֵּיק לְיִשְׁשַׁכָּר הַצַּדִּיק שֶׁהִיָּה עוֹסֵק בְּתוֹרָה, וְזְבוּלוֹן הִיָּה עוֹסֵק בְּפִרְקַמְטִיא וְהִיָּה מְסַפֵּיק לְיִשְׁשַׁכָּר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פַע"ב, ה. פַע"ט, ט), שֶׁזֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן, כְּמַבְאָר בְּדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל (בְּסִימָן יג וּבְסִימָן כט) שֶׁעֵקֶר תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן הוּא צַדִּיקָה. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (דְּבָרִים לג, יח): שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתָהּ וְיִשְׁשַׁכָּר בְּאֶהְלִיד וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמֻחָה, בְּחִינַת שְׂמַח זְבוּלוֹן, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה "צִוִּיתָ צַדִּיק" (סִימָן

כג). נִמְצָא שֶׁזְבוּלוֹן הוּא בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן. וְעַל־כֵּן זְבוּלוֹן הוּא קְבוּרָה עַל גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּצִידוֹן, בְּחִינַת וַיִּרְכָּתוּ עַל צִידוֹן שְׁסוּפוֹ עַל צִידוֹן שֶׁהוּא גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, זֶה רִמּוֹ שֶׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת זְבוּלוֹן, דִּהְיִנוּ בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֵנוֹת מְמוֹן זֹכִינן לְכַנֵּס לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. הֵינּוּ עַל־יְדֵי שְׂמֻכְקָשִׁים וּמְחַפְּשִׁים אֶת הַצַּדִּיק, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זֹכִינן לְהַנְצִיל מִהַחֲפוּשׁ וְהַבְּקָשָׁה שֶׁל הַסִּטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא הַחֲפוּשׁ וְהַבְּקָשָׁה אַחַר הַמְמוֹן, עַל־יְדֵי זֶה זֹכִינן לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. כִּי עֵקֶר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל זֹכִינן עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק בְּבְחִינַת: צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ (תְּהִלִּים לו, כט). וְאִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְזַכּוֹת לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל־יְדֵי צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַנְּשִׂאִים שֶׁהַעֲמִיד מִשְׁחָ לְהַנְחִיל הָאֶרֶץ לְיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבָר לז, יז יח): אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים וְכוּ' לְנַחַל אֶת הָאֶרֶץ. כִּי אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל־יְדֵי צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁעַל יָדָם זֹכִינן לְאֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן זְבוּלוֹן שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַמִּתְקַרֵּב לְהַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי וּמִשְׁמַשׁ אוֹתוֹ בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן וְעוֹשֶׂה לוֹ כָּל צַרְכָּיו, כְּמוֹ זְבוּלוֹן שֶׁפָּרַח בְּפִרְקַמְטִיא בְּשִׁבִיל לְהַסְפִּיק אֶת יִשְׁשַׁכָּר שֶׁעָסַק בְּתוֹרָה, הוּא זֹכֵה לְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן זְבוּלוֹן עוֹמֵד עַל גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי דִּיקָא עַל־יְדֵי בְּחִינַת זְבוּלוֹן שֶׁהוּא הַמִּתְקַרֵּב לְצַדִּיק הָאֲמִתִּי, עַל־יְדֵי זֶה זֹכֵה לְכַנֵּס וְלְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (קצו):

יששכר חמר גרם

(מ"ט, ט"ו)

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: לְעוֹלָם יִשִּׁים אָדָם עֲצָמוֹ כְּשׂוֹר לְעַל וְכַחמוֹר לְמִשְׁאוּי. כִּי זֶה עֵקֶר הַמַּעֲלָה שֶׁל הָאָדָם הַבְּעַל־בְּחִירָה, מְחַמַת שִׁישׁ לוֹ הַמֹּר מִנְּשָׂם כְּזֶה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲמוֹר מְמַשׁ, תַּכְלִית הַפְּסִילוֹת, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּכַח קְדוּשַׁת נִשְׁמָתוֹ יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַפְּדוֹ וּלְהַכְנִיִם בְּחִינַת הַחֲמוֹר, שֶׁהוּא נִשְׁמִיּוֹת הַחֲמוֹר, אֶל קְדוּשַׁת הַתּוֹרָה, שִׁיְהִיָּה מְשַׁעֲבֵד אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּחֲמוֹר לְמִשְׁאוּי. וְזֶה בְּחִינַת "יששכר חמר גרם" (קצח):

יששכר חמר גרם רבץ בין

המשפתיים

(מ"ט, ט"ו)

וְזֶה בְּחִינַת יִשְׁשַׁכָּר, בְּחִינַת "יששכר" שְׂמוֹדִיעַ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם אֶפְלוּ לְהַגְרוּעִים מְאֹד, כִּי עַדִּין יֵשׁ שְׁכָר בְּחִינַת (יְרֻמָּה לא, טו טז) כִּי יֵשׁ שְׁכָר לְפַעֲלָתָהּ וְיֵשׁ תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתָהּ...

וזה בחינת יששכר חמור גרם, שהצדיק, בחינת יששכר שמאיר בכל הדרי מטה בכל הנמוכים מאד לבל יתיאשו עצמן מן הרחמים בשום אופן עד אשר משיב כלם לה' יתברך אפלו אותן שהם בבחינת חמור, בחינת בהמה טמאה, בחינת זממת וגשמיות החמר, כי הוא מאיר בהם האמת עד שגם הם נעשין מרכבה אל הקדשה ונושאים עליהם על תורה. וזהו בחינת "חמור גרם" שפרש רש"י: בחמור לסבל עליו על תורה.

וזה בחינת יששכר חמור גרם רבץ בין המשפטים, שגם שם בין המשפטים והמצרים והגבולים שאורבים עליו ומתעים אותו מאד על-ידי התגברות התאוות והמגיעות, גם שם מתגבר להכניע ולבטל את עצמו לגבי התורה והצדיק ומכניע גופו וחמרו המגשם בחמור לשא עליו על תורה: ועל-ידי התורה זוכה להפך הכל אל הקדשה:

וזה בחינת (דברי הימים א יב, לג) ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל, כי כמה וכמה עתים עוברים על כל אחד ואחד מישראל, כי יש כ"ח עתים, עתים לטובה עתים לרעה, ובהם כלולים כל העתים העוברים על כל אחד ואחד מיום הולדו עד יום מותו אשר עליהם התחנן דוד: "בידך עתתי הצילני מיד אויבי ומרדפי". וזה עקר שלמות הצדיק הגדול במעלה המלמד תורה ודעת לישראל, כמו יששכר שיוכל להאיר בכל אחד ואחד מישראל שיוכל להתחזק ולשאר על עמדו בכל הזמנים והעתים העוברים עליו בבחינת ומבני יששכר יודעי בינה לעתים, שיודעים להכניס בישראל בינה והכמה אמתית שידעו בכל עת ועת שעוברים עליהם יהיה אף שיהיה לבלי לפל בדעתו חס ושלום, ולבלי להתרחק מה' יתברך לעולם... (קצט):

והעלתם את עצמתי מזה

(ג', כ"ה)

וזהו בחינת מה שהזהיר יוסף הצדיק את אחיו (בראשית ג, כה): פקד ופקד אלקים אתכם והעלתם את עצמתי מזה וכו' וכן עשו כמו שכתוב (שמות יג): ויקח משה את עצמות יוסף עמו פי השבע וכו' לאמר פקד ופקד וכו' ואיתא בזהר הקדוש שעקר הגאולה היה על-ידי עצמות יוסף שלקחם משה והתקשר אליהם, זהו בחינת עצם הפלגת מעלת קברי הצדיקים שמועיל להאדם מאד לתקון נפשו להוציא אותו מגלות הכבוד והיגו גלות הנפש שהוא עקר הגלות שהוא בחינת גלות מצרים שכולל כל הגליות בבחינת

ויקח משה את עצמות יוסף עמו שעקר גאלת מצרים היה על-ידי עצמות יוסף שלקחם לקברם בארץ-ישראל כי ארונו של יוסף שנשאנו בעת יציאת מצרים זהו בחינת קבר הצדיק שעל-ידי זה היה עקר גאלתם. כי יוסף הצדיק זכה לתקן הכבוד דקדשה ועל שם זה נקרא יוסף על שם תקון הכבוד כמו שכתוב אסף אלקים את חרפתי שהוא אוסף החרפה שהיא הפך הכבוד כי הוא זכה להעלות ולתקן את הכבוד על-ידי שעמד בנפיון וכבש יצרו באשת אדוניו ולא רצה לחטא להמשיך חס ושלום נפשו הקדושה לתוך כבוד הסטרא אחרא שהיא אשה זונה, נדה שפחה גויה זונה, אל אחר, שעל-ידי זה נותנין כח חס ושלום לכבוד שלהם ועל-ידי זה יכולין להתגבר על הכבוד דקדשה להמשיכו אליהם חס ושלום.

ויוסף עמד בנפיון וברה מזה ועל-ידי גדל הנפיון שלו זכה שאדרבא העלה את הכבוד מהסטרא אחרא וזכה לכבוד דקדשה במצרים ונעשה מלך שם ונקרא בכור שורו הדר לו (דברים לג) לשון כבוד והדר וכמבאר בתורה מגדל כבודו שזכה על-ידי זה כמו שכתוב וירכב אתו במרכבת המשנה וכו' ויקראו לפניו וכו'. וכמו שכתוב בזהר הקדוש יוסף מדילה נטל וכו' הינו מחמת שעמד בנפיון ולא רצה להגביר חס ושלום הכבוד דסטרא אחרא על-ידי פגם הברית, על-ידי זה זכה שאדרבא העלה את הכבוד מהם ועל-ידי זה זכה לכבוד גדול במצרים דיקא כי העלה את הכבוד מן הטמאה מערות מצרים אל הקדשה כי זכה שם לכבוד דקדשה. ועל-ידי גדל תקון הכבוד שזכה שם על-ידי זה היה עקר חיותם וקיומם של ישראל מיום ירידתם למצרים עד שעלו משם. כי תחלת ירידת שבעים נפש בית יעקב למצרים היה על-ידי הכבוד של יוסף כמו שכתוב והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ומהרתם והורדתם את אבי הנה, והגדתם את כל כבודי דיקא כי דיקא על-ידי הכבוד נמשכו וירדו נפשותם לשם וכמבאר לעיל (עיון בפנים). ומחמת שיוסף תקן והעלה אז את הכבוד ועל-ידי זה ירדו לשם ולא ירדו לשם בשלשלאות על-ידי התגברות הכבוד והמלכות דסטרא אחרא מתחלה, רק מתחלה ירדו לשם בכבוד על-ידי כבוד יוסף וכו', על-ידי זה היה להם קיום כל ימי חיותם שם במצרים בגלות. כי אף-על-פי שאחר-כך התגברו המצרים וכבשו אותם בגלות כבוד מחמת שלא נתברר ולא נגמר תקון הכבוד בשלמות שנפגם על-ידי חטא אדם הראשון, על-כן התגברו המצרים והסטרא אחרא להגדיל כבודם וכבשו ישראל בגלות, אף-על-פי-כן היו

מראה מקומות

- (קפח) לקוטי הלכות - הלכות הודעה ו' - ג"א
(קפט) לקוטי הלכות - הלכות ערובי תחומין ו' - ט"ז
(קצ) לקוטי הלכות - הלכות בשר שנתעלם מן העין ב' - ה'
(קצא) לקוטי הלכות - הלכות גזילה ה' - י'
(קצב) לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה והלכות אישות
ה' - ד'
(קצג) לקוטי הלכות - הלכות גזילה ה' - אותיות ז' ח' ט'
מתוך אוצר היראה - מחלוקת ונצחון - ג"ח
(קצד) לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה והלכות אישות
ה' - ה'
(קצה) לקוטי הלכות - הלכות ברכת הודאה ו' - ג"ד
(קצו) לקוטי הלכות - הלכות יין נסך ג' - ו'
(קצז) לקוטי הלכות - הלכות ברכת הריח ד' - מ"ג
(קצח) לקוטי הלכות - הלכות פסח ט' מתוך אוצר היראה -
יראה ועבודה - מ"ב
(קצט) לקוטי הלכות - הלכות פסח ט' - י"ב, י"ג
(ר) לקוטי הלכות - הלכות חובל בחברו ג' - י"ג

יכולים להתקיים על-ידי שכבר התחיל יוסף לתקן ולהעלות הכבוד שעל-ידי זה לא היה כח בל-כף להסטרטא אחרא להתגבר עליהם. וכמובא בספרים שעקר קיומם של ישראל במצרים בימי הגלות היה על-ידי יוסף שהבניע מקדם הסטרטא אחרא שם ובלא זה לא היו יכולים לעמד בנגד תקף זהמתם בימי הגלות עד שלא היו יכולים לצאת משם. והכל על-ידי תקון הכבוד שזכה יוסף לתקן על-ידי הנסיון... וכן על-ידי זה זכו לצאת משם כמו שכתוב ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכו'. כי ארונו של יוסף שהוא בחינת קבר הצדיק שם עקר הכבוד בבחינת כבוד ה' ואספד כו' וזה הכבוד הקדוש הלך לפניו וכל נפשות ישראל נמשכו אחר הכבוד הזה ויצאו משם בחיים ושלום. כי כשזוכין שבא הכבוד לטובה אזי יכולין למשך אחר הכבוד ולכלל בו ולשאר בחיים אדרבא עוד נתנסף לו נפש וחיות חדש על-ידי הכבוד שבא לטובה, כי כשבא הכבוד שהוא בחינת מלכות לטובה אזי נכללין בו בבחינת התחדשות הנפש והבן (עיין לקוטי מוהר"ן א', ס"ז). וזה בחינת יציאת נפשות ישראל ממצרים על-ידי עצמות יוסף שהוא בחינת קבר הצדיק בחינת כבוד דקדשה שעל-ידי זה יוצאין הנפשות מגלותם לחיים ולשלום. וזהו בחינת הענני כבוד שהלכו תמיד לפני מחנה ישראל כמו שכתוב לא ימיש עמוד הענן יומם וכו' לפני העם כי הכבוד דקדשה בחינת הענני כבוד הלך לפני מחנה ישראל תמיד והם נמשכו והלכו אחרי הכבוד שהוא שרשם ועל-ידי זה היה עקר גאלתם. וזהו שנסמך עלית עצמות יוסף לענני כבוד בתחלת פרשת בשלח כמו שכתוב ויקח משה את עצמות יוסף וכו' ויסעו מספת וכו' והלך לפניו יומם בעמוד ענן וכו', כי גם פסוק ויסעו מספת מרמוז על ענני כבוד שהם בחינת סכות כידוע ובשביל זה נסיעה ראשונה שיצאו ישראל ממצרים היה מרעמסס לסכות כי שמא גרים להורות שנמשכו תכף ביציאתם אחרי בחינת סכות שהוא בחינת מצות סכה שהוא ענני כבוד שעל-ידי זה היה עקר יציאתם (ר):

שבת שלום